

Η τραγικότητα της ανθρώπινης ελευθερίας († Αρχ. Χριστόδουλος Φάσσος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 25 Οκτωβρίου, 2008

Η θεραπεία τού δαιμονιζομένου: Λουκά Η', 26-39

Το ιερό Ευαγγέλιο που διαβάσαμε σήμερα, αγαπητοί αδελφοί, μας περιέγραψε τη θαυμαστή θεραπεία ενός δυστυχισμένου ανθρώπου στην περιοχή των Γεργεσηνών, ο οποίος ευρίσκετο κάτω από την επήρεια και την κυριαρχία πλήθους δαιμόνων. Απ' αυτή την περικοπή θα ήθελα να επισημάνω και να υπογραμμίσω στην αγάπη σας σήμερα ένα μόνο σημείο, το οποίο θεωρώ ότι έχει παρά πολύ μεγάλη σημασία και είναι αληθινά συγκλονιστικό.

Δεν πρόκειται για τη θλιβερή κατάσταση στην οποία τα πονηρά πνεύματα είχαν κατακτήσει το δυστυχισμένο αυτόν άνθρωπο, ο οποίος, όπως μας σημειώνει ο Ευαγγελιστής, υπό την κυριαρχία των δαιμόνων «*ιμάτιον ουκ ενεδιδύσκετο*». Γυμνός ήταν χειμώνα - καλοκαίρι, δεν διέμενε στο σπίτι του, «*εν οικία ουκ έμενεν, αλλ' εν τοις μνήμασιν*». Οδηγείτο, εσπρώχνετο υπό του δαίμονος και των πονηρών πνευμάτων στις ερημιές και κατοικούσε μέσα στις σπηλιές και τα μνήματα. Δεν πρόκειται όμως γι' αυτή τη θλιβερή κατάσταση ούτε θα ήθελα να υπογραμμίσω και να επισημάνω το θαυμαστό γεγονός, το οποίο είναι παραπάνω από κάθε άλλη αντίληψη και δυνατότητα, δηλαδή της αυτομάτου θεραπείας και απαλλαγής του από την επήρεια του δαίμονα. Ακόμα δεν θα ήθελα να επισημάνω το ότι μια ολόκληρη αγέλη, ένα κοπάδι από χοίρους, κάτω πάλι από την επήρεια των δαιμόνων, κρημνίζεται στον κρημνό και πνίγεται μέσα στη θάλασσα.

Υπάρχει, αδελφοί μου, μέσα στο Ευαγγέλιο που ακούσαμε ένα σημείο, το οποίο είναι περισσότερο τρομερό και συγκλονιστικό από όλα, όσα σας ανέφερα προηγουμένως. Αυτό είναι η συμπεριφορά και η στάση όλων των ανθρώπων αυτής της περιοχής, των Γεργεσηνών, απέναντι στον Κύριό τους.

Λέει το Ευαγγέλιο ότι, όταν επήγαν οι χοιροβοσκοί μέσα στην πόλη και σε όλη εκείνη την περίχωρο και διηγήθηκαν τα όσα συνέβησαν, τη θεραπεία δηλαδή του γνωστού και φοβερού δαιμονισμένου και τον πνιγμό των χοίρων, τότε όλοι οι άνθρωποι της περιχώρου βγήκαν και είδαν τα γεγονότα, είδαν τον πρώην δαιμονισμένο να είναι ιματισμένος και σωφρονισμένος και να κάθεται στα πόδια τού Χριστού μας και να ακούει τα λόγια Του. Και είδαν τα πτώματα των χοίρων να επιπλέουν πάνω στη θάλασσα. Και τότε, συνεχίζει το Ευαγγέλιο, «*άπαν το πλήθος ηρώτησαν αυτόν*», παρεκάλεσαν τον Κύριο, «*απελθείν απ' αυτών*», να φύγει από κοντά τους. Είναι τρομερό αυτό που έγινε' παρεκάλεσαν τον Κύριο να φύγει από κοντά τους.

Φανερώνει την τραγικότητα που έχει η ανθρώπινη ελευθερία.

Ο Κύριος ήρθε εκεί στην περιοχή τους, στη χώρα τους και στο συγκεκριμένο άνθρωπο, σ' αυτόν το δυστυχημένο δαιμονισμένο, ήρθε ως φορέας μιας νέας ζωής. Ήρθε να τους φέρει ένα νέο πνεύμα, μια νέα ποιότητα ζωής. Ήρθε να τους φέρει το Φως του Ευαγγελίου, να τους βγάλει μέσα από το σκοτάδι της άγνοιας. Ήρθε να τους προσφέρει μια καινούργια ζωή, που θα ήταν ζωή σύμφωνη με το Ευαγγέλιό Του, την αιωνιότητα, τη δικαιοσύνη, την ισότητα, την αγάπη. Ήρθε να απαλλάξει όχι μόνον εκείνον το δυστυχή, αλλά όλους να τους απαλλάξει από την επήρεια των πονηρών πνευμάτων. Κι ενώ ο Κύριος έρχεται ως Σωτήρας και ως Λυτρωτής και ως Ευεργέτης και ως ελευθερωτής, λέγω ότι η τραγικότητα της ανθρώπινης ελευθερίας είναι να μη Τον θέλουν. Ο Κύριος δεν μένει βιαίως. Δεν Τον θέλουν, Τον παρακαλούν να φύγει από κοντά τους.

Ο άνθρωπος είναι ελεύθερος. Ο Θεός έχει φτιάξει τον άνθρωπο ελεύθερο, τον έχει προικίσει με δύο βασικά και σημαντικότερα πράγματα, με τη νόηση και με την ελευθερία της βουλήσεως. Λέγει ωραιότατα ο σοφός Σειράχ στην Παλαιά Διαθήκη: *«Παρέδωκέ σοι ο Θεός»*, έβαλε μπροστά σου ο Θεός, *«πυρ και ύδωρ»*, τη φωτιά και το νερό, *«ου εάν θέλης εκτενείς την χείρα σου»*, όπου θέλεις άπλωσε το χέρι σου. Έχεις λογικό, σου έδωσε νου ο Θεός. Αν το απλώσεις το χέρι σου στη φωτιά, το ξέρεις πως θα καείς. Αν θα το απλώσεις στο νερό, θα δροσιστείς. Είσαι ελεύθερος να κάνεις ό,τι θέλεις.

Το τραγικό είναι ότι ο άνθρωπος ο ελεύθερος, για να χρησιμοποιήσουμε το παράδειγμα αυτό, πολλές φορές, για να μην πω πάντα, απλώνει το χέρι του στη φωτιά και προτιμάει να καίγεται παρά να δροσίζεται. Δεν είναι το περιστατικό μεμονωμένο. Είναι 2000 τώρα χρόνια, από τότε που ο Κύριός μας ήρθε εδώ στη γη και μας έφερε το Ευαγγέλιό Του και την Αλήθεια Του. Από τότε, και μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλάμε, μέσα σε όλο τον κόσμο και μέσα στο δικό μας Έθνος, τη δικιά μας πατρίδα, τη δικιά μας οικογένεια, μέσα στον καθένα μας έρχεται ο Κύριός μας τώρα και μας προσφέρει τα ίδια πράγματα. Μας προσφέρει την καινούργια ποιότητα ζωής. Λέγει με σαφήνεια: *«Δεύτε προς με πάντες οι κοπιώντες και πεφορτισμένοι καγώ αναπαύσω υμάς»* (Ματθ. ΙΑ', 28-30). Ελάτε εδώ. Έχετε κουραστεί. Έχετε φορτωθεί πολύ μέσα στη ζωή. Ελάτε εδώ και θα σας ξεκουράσω. Βέβαια έχω κάποιες εντολές, αλλά ο ζυγός του οποίου θα βάλω πάνω σας, ο ζυγός μου είναι ελαφρός και είναι χρηστός, είναι καλός ζυγός. Και το φορτίο μου είναι ελαφρό. Ελάτε!

Μας επισκέπτεται με τα γεγονότα της ζωής, με αρρώστιες, με θλίψεις, με δοκιμασίες, με το θάνατο. Προπάντων μας επισκέπτεται επί 2000 χρόνια με την παρουσία της Εκκλησίας μας μέσα στον κόσμο. Αυτός ο ναός που τον βλέπετε, αυτές οι καμπάνες που χτυπάνε, αυτές οι εικόνες που προσκυνάμε, αυτές οι γιορτάδες που η μία διαδέχεται την άλλη κάθε μέρα όλο το χρόνο και μας λένε: Σήμερα είναι του Αγίου Γερασίμου, σήμερα είναι του Αγίου Αρτεμίου, αύριο είναι του Αγίου Προφήτου Ιωήλ..., όλα αυτά είναι μία επίσκεψη, είναι μία πρόσκληση του Θεού στον καθένα. Και η δική μας η τραγικότητα; Του ζητάμε πολλές φορές *«απελθείν»*, να φύγει, δεν Τον θέλουμε.

Μόνον αυτό, αδελφοί μου; Πολλές φορές οι άνθρωποι, και άτομα και ομάδες και κοινωνίες και λαοί ακόμα ολόκληροι και κράτη, όχι μόνο Τον αρνούνται, αλλά και Τον διώκουν. Πολεμούν και το Ευαγγέλιό Του και την Αλήθεια Του και τη διδασκαλία Του και την Εκκλησία Του. Αυτή είναι η τραγικότητα της ελευθερίας του ανθρώπου: «*Απόστα απ' εμού*», φύγε από κοντά μου, «*οδούς Σου ειδέναι ου βούλομαι*» (Ιώβ ΚΑ', 14), δεν θέλω να ξέρω τίποτα για Σένα. Δεν σας κάνει αυτό εντύπωση και στις μέρες μας; Πόσες φορές το ακούτε από συναθρώπους, συναδέλφους, στη δουλειά σας, στο επάγγελμά σας; Με παπάδες και με λιβάνια δεν θέλω να έχω καμία σχέση. Θέλω να είμαι εγώ, το παιδί μου, η γυναίκα μου, το κορίτσι μου, θέλω να είμαι ελεύθερος. Δεν θέλω να έχω σχέση με αυτά τα πράγματα. Το ίδιο κάνει μ' αυτό που έκαναν οι Γεργεσηνοί. «*Απελθείν*», φύγε από μας, φύγε από κοντά μας. Και φεύγει ο Κύριος. Ποτέ δεν μένει βιαίως. Κι εκεί έφυγε. Έφυγε αλλά αυτός, ο πρώην δαιμονισμένος, έχει ήδη θεραπευτεί. Αυτός Τον παρακαλούσε: *Κύριε, άφησέ με νά 'ρθω κοντά Σου*. Εκείνοι είπαν: *Φύγε από κοντά μας*. Αυτός που είχε την επιθυμία τής λυτρώσεως και της σωτηρίας, την οποίαν του έδωσε ο Κύριος, αυτός Του λέει: *Κύριε, θέλω να έρθω κοντά Σου*.

Αγαπητοί αδελφοί, μέσα στη Γραφή, και συγκεκριμένα στην Καινή Διαθήκη, υπάρχουν μερικές ακόμα περιστάσεις που κάποιοι έδιωξαν το Χριστό. Θα σας θυμίσω τον Εκατόνταρχο στην Καπερναούμ. Ήταν ένας Εκατόνταρχος, λέει το Ευαγγέλιο, κι είχε ένα δούλο άρρωστο. Αυτός παρήγγειλε στον Κύριο: *Να μου θεραπεύσεις το δούλο μου*. Και ο Χριστός απήντησε: *Να έλθω στο σπίτι σου και να τον θεραπεύσω*. Και τότε λέγει ο Εκατόνταρχος: «*Ουκ ειμί ικανός ίνα μου υπό την στέγην εισέλθης*» (Ματθ. Η', 8). Κύριε, μην έρχεσαι, γιατί δεν είμαι άξιος εγώ νά 'ρθεις Εσύ μέσα στο σπίτι μου. Διωγμός του Κυρίου, αλλά με άλλη έννοια αυτός ο διωγμός.

Θέλετε να σας θυμίσω έναν άλλο διωγμό; Ο Πέτρος ψάρευε μέσα στο καΐκι του κι ήρθε ο Κύριος. Κι ενώ προηγουμένως δεν βρήκαν τίποτα, του λέει ο Κύριος: Ρίξε εδώ το δίχτυ. Και πιάνει πλήθος ιχθύων. Τότε συνειδητοποιεί τη θεία παρουσία του Διδασκάλου, του Θεού δηλαδή, και λέγει: «*Κύριε, έξελθε απ' εμού, ότι ανήρ αμαρτωλός ειμί*» (Λουκ. Ε', 8), γιατί έχω συναίσθηση της αμαρτωλότητάς μου. Διωγμοί κι αυτοί, αγαπητοί αδελφοί, αλλά διωγμοί που φέρνουν ευλογία. Διωγμοί που φέρνουν τον Κύριο μας ακόμα πιο κοντά και μέσα στη ζωή τού ανθρώπου.

Τώρα και μια ματιά στον εαυτόν μας. Εμείς είμαστε ελεύθεροι άνθρωποι. Τί κάνουμε; Τί λέμε εμείς στον Κύριο; Έρχεται κάθε φορά, όπως σας είπα πριν. Λέγει μια ωραία φράση στην Αποκάλυψη: «*Ιδού έστηκα επί την θύραν και κρούω*» (Αποκ. Γ', 20), είμαι έξω από την πόρτα σας, από την πόρτα τής πατρίδας σας, από την πόρτα τής οικογενείας σας, από την πόρτα τής καρδιάς σας. «*Ιδού έστηκα και κρούω*», είμαι απ' έξω και χτυπώ. Θα μου ανοίξετε; Δεν θα μου ανοίξετε; Είναι στη δική σου επιλογή. Αν όμως ανοίξετε, θα εισέλθω μέσα και θα καθίσω μαζί σου στο τραπέζι σου να φάμε μαζί.

Για σκεφτείτε! Να είναι ο Κύριος συνδαιτυμόνας και κυρίαρχος μέσα στο σπίτι, μέσα στην οικογένειά μου, μέσα στην ύπαρξή μου, μέσα στην κοινωνία. Αν συνέβαινε αυτό το πράγμα, θα είχαμε τα φαινόμενα που έχουμε; Είναι τρομερό πράγμα, όταν

ανοίγεις το ραδιόφωνο, όταν ανοίγεις την εφημερίδα και βλέπεις να αναφέρονται τρομερά εγκλήματα και άλλες, αδικαιολόγητες πολλές φορές, απάνθρωπες εκδηλώσεις. Γιατί γίνονται όλα αυτά; Γιατί δεν έχει μπει ο Χριστός μέσα στην καρδιά μας. Γιατί δεν φροντίσαμε να ανοίξουμε την καρδιά μας και να δεχθούμε το Χριστό μέσα στην ύπαρξή μας.

Θα τελειώσω, αφού σας θυμίσω πάλι κατιτί. Πηγαίνετε στο βιβλίο του Ιησού του Ναυή, στο κεφάλαιο 24. Εκεί γράφει: Όταν ο Μωϋσής έφερε τους Εβραίους από τη χώρα τής δουλείας, την Αίγυπτο, στη γη Χαναάν και τους εγκατέστησε, στη συνέχεια ο Ιησούς του Ναυή μάζεψε όλους τους αρχηγούς και τους είπε τα εξής λόγια: Τώρα είστε εδώ. Είμαστε πλέον σ' ένα δικό μας χώρο. *«Εκλέξασθε υμίν αυτοίς σήμερα»*, διαλέξτε σήμερα εσείς οι ίδιοι, είστε ελεύθεροι να διαλέξετε *«τίνι λατρεύσητε»*, ποιόν θα λατρεύετε, *«είτε τοις θεοίς των πατέρων υμών»*, είτε τους θεούς που λάτρευαν οι πατέρες σας στην Αίγυπτο, *«είτε τοις θεοίς των Αμοραίων»*, είτε τα είδωλα τα οποία λατρεύουν εδώ οι Χανααναίοι, οι παλιοί κάτοικοι. Διαλέξτε σήμερα εσείς τι θα λατρεύετε. *«Εγώ δε και η οικία μου λατρεύσομεν Κυρίω, ότι Αγίός εστιν»* (Ιησ. Ν. ΚΔ', 15). Ό,τι θέλετε διαλέξτε εσείς, πάντως εγώ και το σπίτι μου θα λατρεύουμε τον Κύριό μας. Συνεχίζει πιο κάτω και λέει: *«Και αποκριθείς ο λαός είπε' μη γένοιτο ημίν καταλιπείν τον Κύριον, ώστε λατρεύειν θεοίς ετέροις. Κύριος ο Θεός ημών. Αυτός Θεός εστιν»* (Ιησ. Ν. ΚΔ', 16-17). Ποτέ μη γίνει να ξεχάσουμε το Θεό μας. Ποτέ μη γίνει να μη λατρέψουμε τον Κύριό μας. Αυτός ο Κύριος ο Θεός θα είναι ο Θεός μας!

Αυτά είπαν τότε. Δεν τα τήρησαν βέβαια. Αλλά το ίδιο ερώτημα μας θέτει σήμερα το Ιερό Ευαγγέλιο. Εμείς, αδελφοί μου, αυτήν την ώρα τιμάμε τον Πατέρα, το σπίτι, την οικογένεια μας; Θα ακολουθήσουμε τους θεούς των ειδώλων; Τόσα είδωλα υπάρχουν σήμερα γύρω μας. Τα ξέρετε, ας μην σας καταναλώσω το χρόνο για να τα απαριθμήσω. Αυτά τα είδωλα θα λατρεύουμε εμείς και οι οικογένειές μας; Ή θα λατρεύουμε *«Κύριον τον Θεόν»*; *«Αυτός εστιν ο Κύριος ημών»*. Αμήν.

(Από το βιβλίο του † Αρχ. Χριστοδούλου Φάσσου, [«Η Συγκατάβαση του Θεού και η Ευθύνη του Ανθρώπου»](#), Εκδόσεις «ΤΑΩΣ» 2008)